

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็น
ของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

**Innovative Leadership of the School Administrators in 21st Century based
on Opinion of the Teachers in School of Nuan Chan Cluster under
Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2**

สุพรรณษา แก้วสีหมอก

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Suphansar Kaewsrimok

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author : E-mail: Suphansar@nmk.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 217 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.991 วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ศตวรรษที่ 21

Abstracts

The purpose of this study were to study and compare innovative leadership of the school administrators in 21st century based on opinions of the teachers in school of Nuan Chan cluster under secondary educational service area office Bangkok 2. The sample was 217 government teachers in Schools of Nuan Chan Cluster. The sample was selected by Multi-stage random sampling. The instrument for collecting data was a questionnaire according to innovative leadership of the school Administrators in 21st Century with a reliability coefficient 0.99. Analysis data by using percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing by t-test, Analysis of Variance (one-way ANOVA) and Post-Hoc testing by the Scheffe's method. The research results were found as follows;

1) Compare innovative leadership of the school administrators in 21st century based on opinions of the teachers in school of Nuan Chan cluster were all at a high level 2) The comparison of the innovative leadership of the school administrators in 21st century based on opinions of the teachers in school of Nuan Chan cluster with different educational levels and work experience found that no significant different except size of school was found that the overall and individual aspects had difference at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Innovative leadership; 21st Century

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ได้วางแนวทางสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” อันจะนำไปสู่ความสุขของคนไทยทุกคน อีกทั้งยังเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศตลอดจนเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชาติ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2561 : 4) หลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560- 2564) คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้จุดเน้นประการหนึ่งคือการพัฒนาวัฒนธรรมและการนำวัฒนธรรมมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ โดยจะมุ่งเน้นความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 4) กระทรวงศึกษาธิการภายใต้วิสัยทัศน์ “กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรมมีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” ของแผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2563-2565) ได้มีการวางกลไกการส่งเสริมพลังทางสังคมให้เข้ามาร่วมและสนับสนุนทรัพยากรโดยใช้รูปแบบพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2563 : ออนไลน์)

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมปัจจุบันในหลาย ๆ ด้าน ทั้งการเติบโตของด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม วัฒนธรรม ความเชื่อ รวมทั้งแนวทางการดำเนินชีวิต รวมถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความต้องการของบุคคล ซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารองค์กรในปัจจุบันเองต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือให้สามารถบริหารจัดการองค์กรของตนให้ดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างยั่งยืน และจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้องค์กรเกิดการปรับตัวผ่านนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เปรียบเสมือนเครื่องมือผลักดันงานที่องค์กรปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความชำนาญในการประยุกต์วิธีการคิด วิธีการทำงาน เพื่อสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพพร้อมทั้งลดบทบาทของตนเองจากผู้นำแบบเดิม เพื่อประสานให้เกิดความร่วมมือของสมาชิกที่จะส่งผลต่อความยั่งยืนภายในองค์กร (ปรีวัฒน์ ยืนยง, 2563 : 332)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) จึงเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครูต้องมี เพื่อสร้างความตระหนักและสร้างการปรับเปลี่ยนทัศนคติ สามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ มีการวางกรอบการทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาเปลี่ยนเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา และบุคลากรครูจะต้องเรียนรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยคำนึงถึง 2 ประเด็นหลักคือ การนำวิธีการใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำและการเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการเกิดนวัตกรรม และเป็นการนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ในองค์กร นอกจากนี้ผู้นำเชิงนวัตกรรมยังมีหน้าที่หลักในการเปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์กรไปสู่วัฒนธรรมนวัตกรรมอีกด้วย จะเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นแนวทางที่สำคัญอีกแนวทางหนึ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถนำความรู้และนวัตกรรมที่ได้มาพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งผู้นำที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้าง การพัฒนาและเป็นแรงผลักดันสำคัญเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีคุณลักษณะหรือมีทักษะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมแล้ว ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายได้ยากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Arlene R. Pagaura (2020 : 1-7) ศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในฟิลิปปินส์ : ผลกระทบต่อการจัดการศึกษา พบว่าความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ความสำเร็จขององค์กรใด ๆ ขึ้นอยู่กับประเพณีของผู้นำในการจัดการเสมือนหางเสือของสถานศึกษาจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจและต้องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการดำเนินงานภายใต้หลักทฤษฎีของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้ง 4 ด้าน โดยศึกษาตามความคิดเห็นของครูและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำ

เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการสร้างนวัตกรรมของครู หรือสร้างเกณฑ์ประเมินภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูยังสามารถนำองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูที่เป็นผลจากการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ในด้านการกำหนดนโยบายการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู การติดตามภารกิจเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจด้านการประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 518 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison (2011 : 147) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 217 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบ่งได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานเป็นทีม 2) การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง 3) การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม

ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การดำเนินการศึกษารั้วนี้มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม เป็นแนวทางที่ใช้ในงานวิจัย 2) กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้จากการสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา 3) สร้างข้อคำถามของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในแต่ละข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดขึ้นเพื่อเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง 4) นำแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้แบบสอบถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ 5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency: IOC) 6) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นที่มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามต่อไปพบว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 ซึ่งสามารถนำไปใช้วิจัยครั้งนี้ได้ 7) นำแบบสอบถาม

ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทำการทดลองใช้ (Try out) ใช้กับกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.991 ซึ่งถือว่ามีความสูงพอที่จะนำแบบสอบถามทั้งฉบับไปใช้ได้จริง 8) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปจัดพิมพ์เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการในโรงเรียนกลุ่ม สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน เพื่ออนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสหวิทยาเขตนวลจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการแจกแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 7 – 11 กุมภาพันธ์ 2565

4.3 ผู้ศึกษารวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 217 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) นำแบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าร้อยละของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2) นำคะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมทุกด้านและรายด้าน เพื่อพิจารณาว่าอยู่ในระดับใด 3) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยยึดเกณฑ์ความกว้างของอันตรภาคชั้นระดับ ซึ่งได้ค่ามาจากการคำนวณโดยใช้สมการทางคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์ของบุญชุม ศรีสะอาด (2556 : 121) แบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ ละเท่า ๆ กันและแต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่า t-test และ F-test 5) เมื่อการวิเคราะห์ค่า ANOVA F-test พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ต่อไป

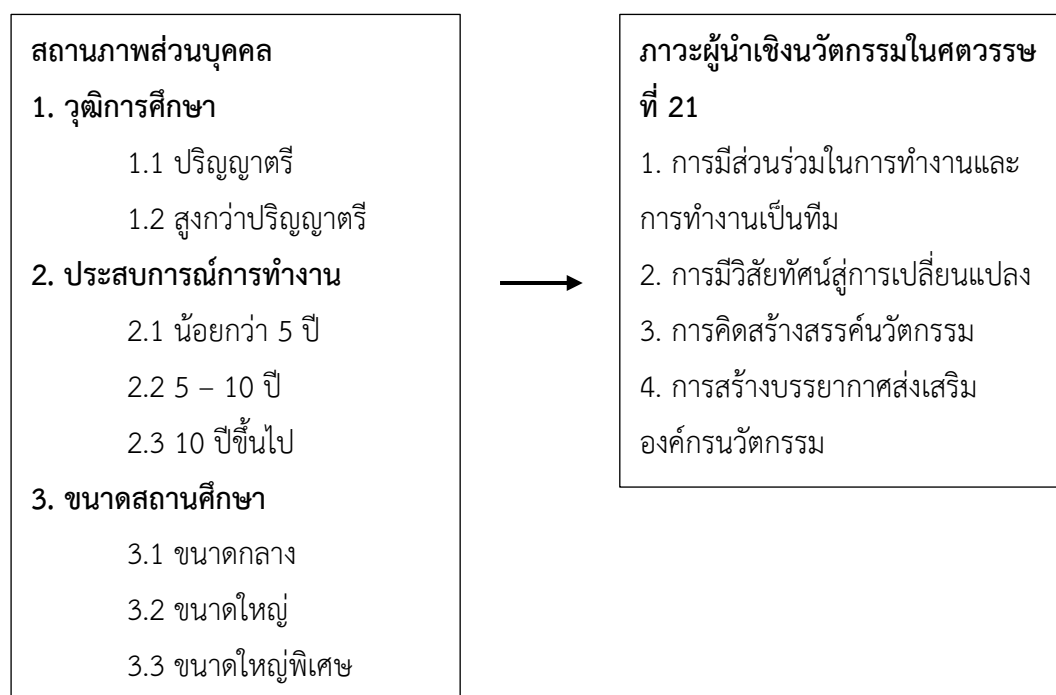
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation)

6.2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test และ F-test (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 รองลงมา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และมากกว่า 10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในขนาดสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 รองลงมา ขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 และขนาดกลาง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานเป็นทีม	4.02	.740	มาก
2. การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง	4.00	.752	มาก
3. การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.02	.748	มาก
4. การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม	4.12	.700	มาก
รวม	4.04	.705	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X} = 4.02$) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.02$) และด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.00$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	วุฒิการศึกษา				t	Sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 153)		(n = 64)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานเป็นทีม	4.08	.755	3.89	.690	1.682	.094
2. การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง	4.05	.734	3.88	.787	1.549	.123
3. การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.08	.761	3.90	.706	1.566	.119
4. การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม	4.17	.694	3.98	.700	1.812	.071
รวม	4.09	.709	3.91	.683	1.720	.087

จากตาราง 2 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	(n = 74)		(n = 99)		(n = 44)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการทำงาน และการทำงานเป็นทีม	4.02	.743	4.00	.756	4.08	.709	.205	.815
2. การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง	3.95	.686	4.01	.817	4.06	.718	.289	.749

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	(n = 74)		(n = 99)		(n = 44)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
3. การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.00	.699	4.03	.808	4.05	.700	.080	.923
4. การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กร นวัตกรรม	4.08	.667	4.10	.742	4.22	.659	.662	.517
รวม	4.01	.670	4.03	.751	4.10	.665	.240	.787

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ขนาดสถานศึกษา						F	Sig
	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ			
	(n = 30)		(n =48)		(n =139)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการทำงาน และการทำงานเป็นทีม	3.57	.693	3.86	.683	4.18	.721	10.676*	.000
2. การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง	3.64	.735	3.73	.713	4.17	.719	11.002*	.000
3. การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.70	.642	3.74	.754	4.19	.718	10.644*	.000
4. การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กร นวัตกรรม	3.79	.598	3.85	.639	4.28	.691	11.658*	.000
รวม	3.67	.621	3.80	.663	4.20	.686	11.792*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังของสถานศึกษา ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานแบบเดิม ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์งานมากขึ้น โดยให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมทำงานเป็นทีม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 113) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นในด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานเป็นทีมและอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนวลจันทร์ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างเป็นทีม โดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ดีเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับอนุชิต โฉมศรี (2562 : 75) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและปฏิบัติตามเกณฑ์และมาตรฐานวิชาชีพอย่างเคร่งครัด มีการกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจน พร้อมทั้ง

สนับสนุนทรัพยากรและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครูและมีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารที่สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ได้ สอดคล้องกับปัญหากันถิน (2560 : 6) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐมีระดับภาวะผู้นำ ในด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากอาจเนื่องจากพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษารู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม มีการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ โดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับภริญา สายศิริสุข (2561 : 25) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ในทุก ๆ ฝ่าย เกิดการพูดคุย ปรีกษาและระดมสมอง ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เกิดเป็นวัฒนธรรมการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม สอดคล้องกับจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 115) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการประเมินผลเพื่อการพัฒนาตนเอง มีความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศในการทำงาน จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับครูและบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถแสดงออกถึงรูปแบบหรือทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมการทำงานของครู มีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการนวัตกรรมการรวมถึงสามารถปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสอดคล้องกับธัญวลัย รักชาติ (2563 : 116) ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มดอกเสี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มดอกเสี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจที่ชัดเจนจึงทำให้บุคลากรทางการศึกษามีความคิดตรงกัน สอดคล้องกับปรีวิวัฒน์ ยืนยง (2563 : 336) ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผลของการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์และประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน เมื่อได้รับนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดที่เป็นแนวทางเดียวกัน ขนาดสถานศึกษาจึงเป็นเพียงการกำหนดขอบเขตการบริหารงานในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จเท่านั้น ซึ่งในการบริหารงานย่อมมีความแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละขนาด ดังนั้นขนาดสถานศึกษาจึงสามารถส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 115) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างค่านิยมร่วมให้ครูและบุคลากรเกิดความรักและผูกพันกับสถานศึกษา มีศาสตร์และศิลป์ในการโน้มน้าวให้บุคลากรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการช่วยกันคิดช่วยกันระดมสมอง เพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันภายในสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยแผนงานหรือกลยุทธ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

1.3 ผู้บริหารควรมุ่งเน้นส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้กระบวนการวิจัยหรือวิธีการใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้คำแนะนำการดำเนินงานเพื่อให้เกิดแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศจากกระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรที่มีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่เป็นความคาดหวังของครู ผู้ปกครอง นักเรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณบุรี.

ธัญวลัย รักชาติ. (2563). คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มดอกเสี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7 (8), 157-158

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.

ปรีวัฒน์ ยืนยั้ง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัย เทคนิควิทยา. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. 4 (3), 330-344

ปวีณา กันถิ่น. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ภริญา สายศิริสุข. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขต*
ปัญจภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม*
แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราช
กิจจานุเบกษา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2563-2565).*
ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2564. แหล่งที่มา: <https://moe360.blog>
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580).* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- อนุชิต โฉมศรี. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน*
มาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Arlene R. Pagaura. (2020). *Innovative leadership attributes of school administrators in the*
Philippines: Implications for educational management. Bukidnon State University.
Online. Retrieved March 29, 2021 Retrieved from <https://ph02.tcithaijo.org/>
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education (7th Ed.).* New
York: Routledge
- Likert, R. (1967). *The human organization.* New York: McGraw - Hill